

Hver dag er en skoledag

search ID: jna1005

"Jimmy kommer ikke i skole i dag – det er min far, der ringer....."

Program

Projekt Skulk

- Præsentation af os selv
- Baggrund for projektet
- Teoretisk ramme
- Hvad er skolen for et sted?
- Øvelse - opsamling
- Pause - kaffe
- Hver dag er en skoledag - praksiseksempler
- Øvelse
- Dialog og opsamling

Tak for i dag

Baggrund for projektet

Projekt Skulk

- Med Projekt Skulk ønskede man at udvikle og afprøve ideer til forebyggelse og nedbringelse af skolefravær for elever på Hasle skole og i boligområdet Herredsvang.
- Målgruppe 4-9 klasses elever som var bosiddende i Herredsvang, samt 0-9 klasses elever på distriktsskolen Hasle skole.
- Skolefravær er en risikofaktor, som skal tages alvorligt.

Formål og delmål.

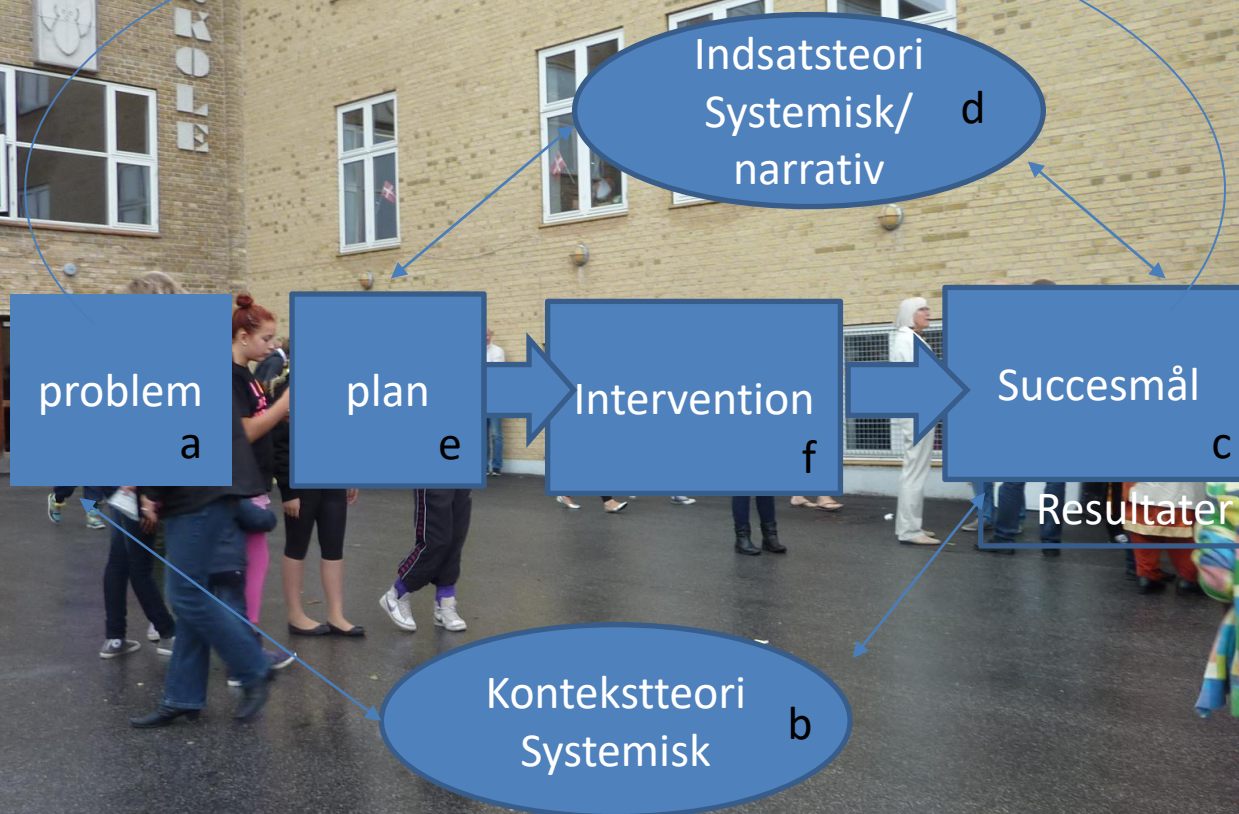

Projekt Skulk

- At fremme og understøtte samarbejde mellem skole og hjem
- At fremme og understøtte samarbejde og dialogiske møder i netværket omkring eleven.
- At fremme det tværfaglige samarbejde i Herredsvang og med de skoler som eleverne (der tilhører målgruppen) går på.
- At udvikle, afprøve og vurdere metoder til nedbringelse af skolefravær.
- Det forventes, at de erfaringer, projektet producerer, kan give inspiration til andre skoler og kommuner.

Projektgrundlag

Modellen er karakteriseret ved at være en model, hvor man planlægger indsatser for forandring og udvikling, fremfor årsags- og kausaltænkning.

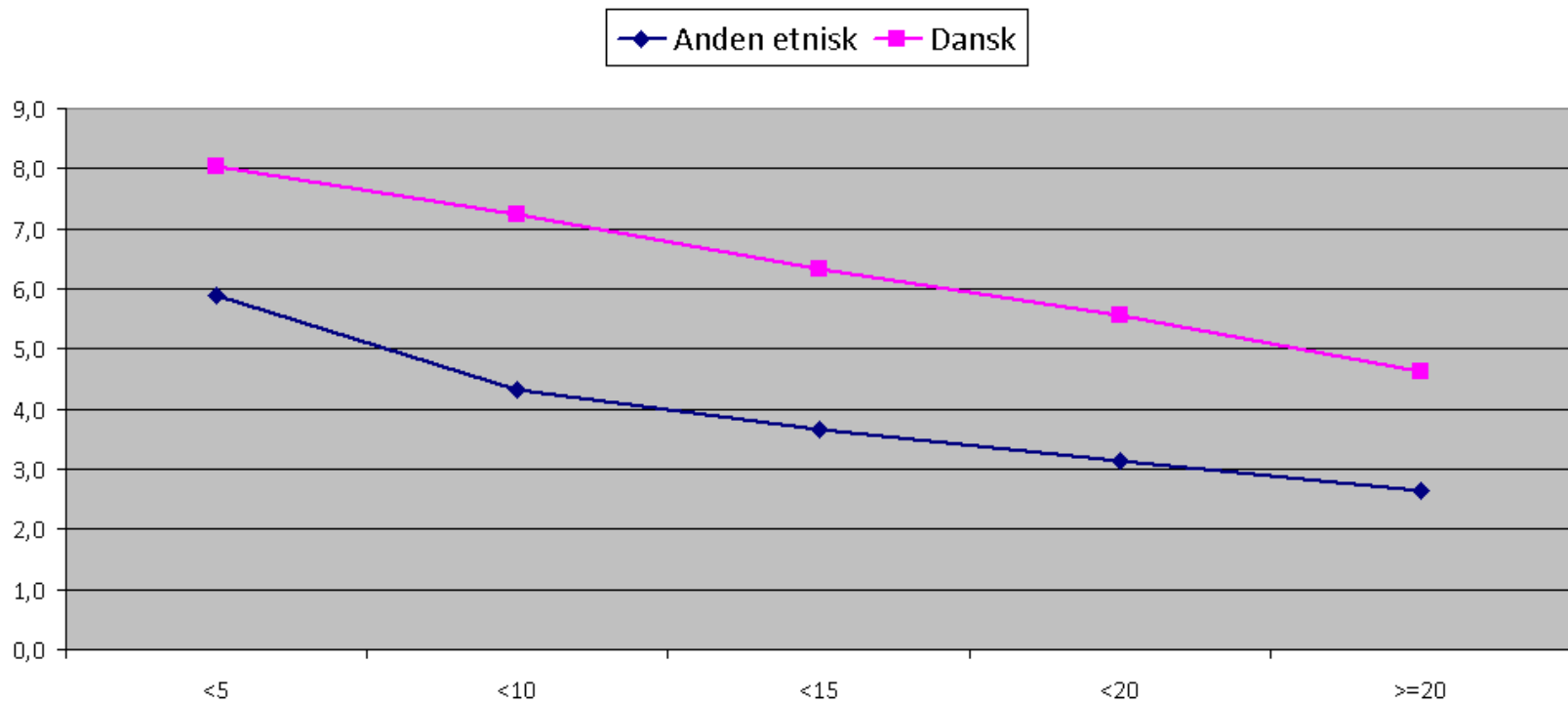
Projektmodellen (Mørch, 1993)

Hvorfor er det så vigtigt at komme i skole hver dag?

Projekt Skulk

Gennemsnitskarakter FSA 08/09 (dansk og mat skriftlig) fordelt på gennemsnitligt fravær i perioden august 2006 til juni 2009

Højt skolefravær kan føre til

Projekt Skulk

- ✚ Faglige vanskeligheder
- ✚ Trivselsproblemer
- ✚ Svært ved at gennemføre en ungdomsuddannelse
- ✚ Egentlig frafald
- ✚ "Asocial" karriere

Risikofaktorer

Projekt Skulk

- ✚ Børnene er ramt af problemer i skolen og/eller i familien
- ✚ Børnene og familierne har lavt selvværd - føler sig ikke betydningsfulde
- ✚ Børnene har faglige udfordringer
- ✚ Børnene og familierne udfordrer og støder sammen med skolens struktur
- ✚ Familien har et lille eller intet netværk
- ✚ Forældrene har ofte dårlige erfaringer med egen skolegang
- ✚ Forældrene har svært ved at støtte børnene i deres skolegang - fagligt og socialt
- ✚ Dialogen mellem skole og hjem er kørt fast, Elev og forældre føler sig ikke lyttet til

Tiltag skal være modtræk

Tænkning, der fastholder

Projekt Skulk

- Vi har da aftalt.....
- De burde kunne.....
- De må vise de vil.....
- De skal bare tage sig sammen.....
- Det kan da ikke passe.....
- De er her fordi, vi skal lære dem noget.....
- Vi har holdt møder.....

Hvem får skylden, når noget går galt? Og hvem tager ansvar for at gøre en forskel?

Projekt Skulk

At arbejde systemisk narrativt i praksis

Forudsætter en villighed til at arbejde med egne mønstre og de måder, som vi forholder os til os selv og andre mennesker på.

Bevidsthed på - og refleksion over egne konklusioner

□ lille øvelse

Skolen er et magtfuldt sted, hvor børns identitetshistorier formes

Projekt Skulk

Projekt Skulk

Det ved vi ikke....

The Position of Not Knowing

Harlene Anderson

Hvad er en god skoledag?

Interviewundersøgelse i 8. klasserne

Projekt Skulk

Hvad er en god skoledag?

- Være sammen med vennerne
- Gode frikvarterer, hvor vi snakker med hinanden og har det sjovt
- **Lærer noget nyt**
- Lektierne skal stå på Intra
- **Undervisning på en sjov måde**
- Når der er lavet lektier
- **Når lærer tjekker lektierne**
- Når vi hjælper hinanden
- Når det går godt i klassen
- Gode karakterer ved prøver
- Hvis timerne er sjove
- **Når jeg får ros af læreren**
- Når jeg har lyst til at være i timerne
- **Rolige lærere**
- Gruppearbejde
- **At have de samme lærere i mange år**
- Når jeg får kritik på den gode måde

Hvad kan jeg selv gøre?

- Deltage mere
- Lave lektier
- Ikke forstyrre klassen
- Undgå ballade
- Bruge Lektiehjælpen
- Ignorere uro
- Tage mig sammen
- Mindre fravær
- Undgå at skændes med lærerne
- Følge med
- Øve mig
- Spørge mere ind
- Læse mere på det
- Arbejde på det. Det kommer ikke af sig selv
- Holde op med at fjolle
- Ikke snakke i timerne

Hvad kan andre gøre?

- **Ingen bliver uvenner lærerne**
- Alle laver deres lektier
- **Hvor lærerne ikke skælder ud**
- **Hvor læreren hjælper én**
- **Lærerne forklarer ordentligt**
- Ingen uro eller ballade i klassen
- Mere ro i klassen
- Færre kommer for sent
- At de andre er flinke
- **Ros fra lærerne**
- Mere hjælp til lektierne

***”Livet er ikke, som man har levet det, men
som man erindrer det, og hvordan man
erindrer det, for at fortælle om det”***

Gabriel García Márquez

Livet er et vandfald af øjeblikke

Projekt Skulk

Én fortælling er aldrig hele sandheden.

Begivenheder og handlinger som ikke historiegøres og tillægges mening kan ikke fastholdes

Identitet er formet af:

Hvad de fortæller om dig
Hvad du fortæller om dig selv

John Winslade

Skolens historie

”Det er Mona. Hun kommer altid for sent, og hvis hun endelig kommer, så har hun aldrig lavet sin ting. Hun forstyrrer og er fræk i munden overfor lærerne. Vi har prøvet alt muligt – givet hende ekstra timer, men lige meget hjælper det, Lærerne er trætte af hende og kan ikke bruge mere tid på at give hende specielle opgaver, når hun alligevel bliver væk. Vi har bestemt – at nu er det nok”

Monas historie

"Jeg er doven. Der er noget i mig, der gør at jeg ikke kommer i skole. Jeg ved godt at jeg er kommet til at sige noget grimt til en af lærerne. Det er også fordi hun sagde, at jeg skulle holde min mund, når jeg ikke havde været der. Jeg har altså været i skole hele den her uge.

Men jeg vil gerne i gang med noget. Jeg vil gerne tage mig sammen. "

”Det er først og fremmest gennem vore fortællinger, at vi konstruerer en version af os selv i verden”

Jerome Bruner (1915 - 2016)

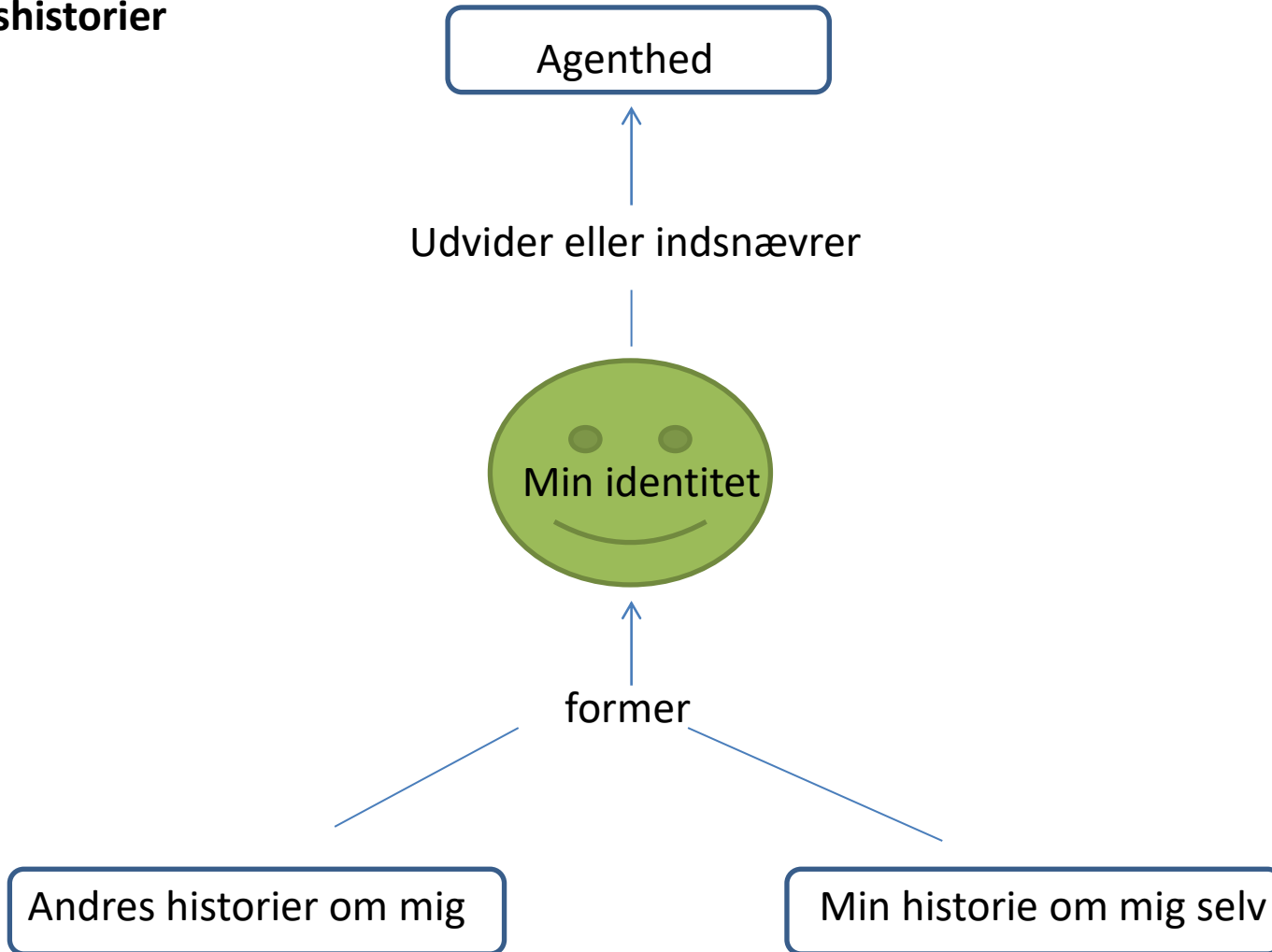
**”Men jeg vil gerne i gang med noget.
Jeg vil gerne tage mig sammen.”**

Mona

Identitetshistorier

Projekt Skulk

Livet er ikke, som man har levet det.

Livet er, som man husker det.

Projekt Skulk

***” Personen er ikke problemet
Problemet er problemet”***

Michael White (1948-2008)

Hvad de siger om dig og hvad du siger om dig selv

Projekt Skulk

1. Fortæl en historie, som har haft betydning for dig, da du var ung
2. Hvordan vil du karakterisere den – hvilken position blev du givet i historien? Hvilken slags person blev du inviteret til at være?
3. Hvilken effekt havde den historie på dig?
4. Var den hjælpsom – eller det modsatte? Eller begge dele?
5. Var der måder, hvorpå du prøvede at bekræfte den - eller modsætte dig den, i måden du levede dit liv? Var det en historie hvor du sagde ja! – det er lige mig, eller nej! Jeg ønsker ikke at være sådan.

I har 20 minutter. 10 minutter hver. Stil *hvert* spørgsmål til hinanden.

Øvelse

Projekt Skulk

PAUSE!

Hver dag er en skoledag – praksiseksempler

Projekt Skulk

”Jeg holder af hverdagen. Mest af alt holder jeg af hverdagen”

Dan Turéll

Projekt Skulk - fra fravær til fremmøde

Generelt - forebyggende

- Fremmøde på skemaet
- *'Hver dag er en skoledag'*-kampagne
- *"Hvorfor gå i skole?"* (oplæg)
- Samarbejde med lærerne (teammøder, PR-møder m.m.)
- Tema –og dialogmøder med forældregrupper
- Styrke lokalsamarbejdet

Gruppe - foregribende

- *'Godmorgen Skole'* (7.8.9. årg.)
- Fremmødekongurrence (9.årg)
- *'Hvad er en god skoledag?'* (8.kl)
- Kursus (piger fra 4.årg)
- *'Vi møder til tiden'* (3.årg)
- Familieklasse på Hasle Skole

Individ- indgribende

- Elevsamtaler (mindmap)
- Narrativ praksis i skole-hjem-samarbejdet
- Individuelle indsatser (37 elever)

WHO's forebyggelsestrekant

1. At have betydning

Ikke lige meget, men ligeværdigt. Min person og mit bidrag betyder noget for fællesskabet

”Det betyder altså noget, når nogen siger, det er fedt du er her”

En elev.

2. Agenthed i eget liv

Opleve at man kan – robusthed - validering

”Det er en rigtig god øvelse at skille problemet fra personen og derfra bliver det muligt, at gøre noget ved én ting af gangen”

En lærer

Projekt Skulk

3. Noget at være sammen om

*”Det var mere det, at hele klassen kæmpede for det samme, det gav et super godt sammenhold i klassen”
En elev.*

Mindmapsamtale

Oplevelser af
hverdagen

Det levede liv

Mennesker i
det levede liv

Håb og ønsker

værdier

Drømme
Og planer

Problemet
(Det)

Udfordringer
(Det)

Hvad kan, og hvem kan
bedst hjælpe dig med
"Det."

Projekt Skulk

Den 'besværlige' elev

Skolens historie om en skoleelev

Projekt Skulk

Kan også være
sød, venlig og
imødekomende

Kan være en
chamer

Socialt:

Styrende,
grov, svært
ved at
gebærde sig

Helbred:

Meget
sygefravær

Tror at Eleven får
mor til at skrive
"syg" i kontaktbog
selvom han ikke er
syg.

Svært at
undervise en
dreng, der
ikke her her

Kort lunte og
dårlig attitude
og indstilling til
skolen

Mor ønsker
ikke at
samarbejde

**Skole-
elev**

Skolesager:
Ikke styr på
sine ting.

Laver ikke
sine
afleveringer

Kommer tit
for sent

Forstyrrer
undervisningen

Bliver hurtig
negativ og
opgivende

Mor kommer
ikke til
forældremøder

At han laver
bare nogen
af sine
afleveringer

At han
kommer
mere i skole

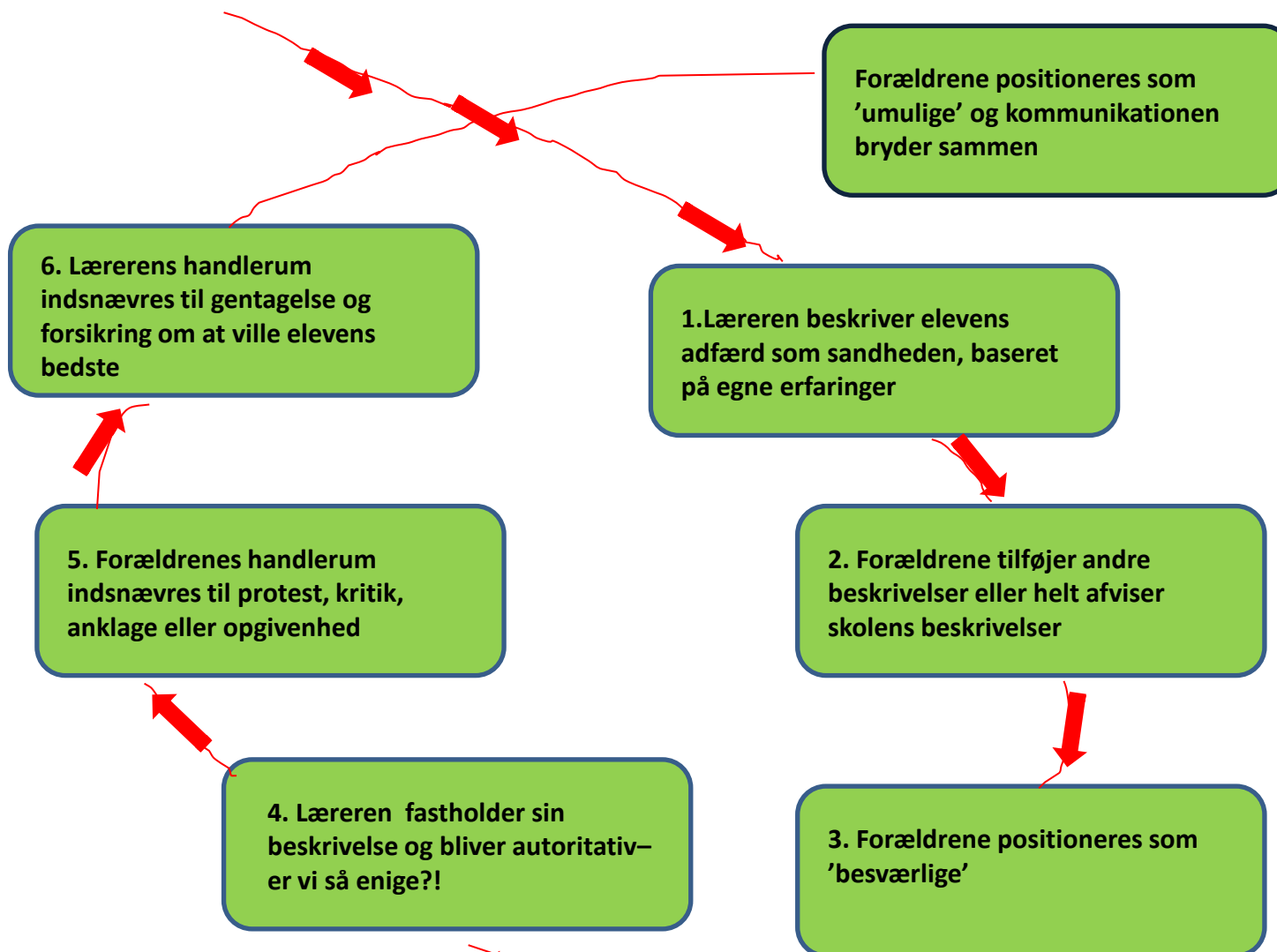
Bedre
opførsel når
han er her

Vi har fra skolens side
prøvet "alt". Intet virker!

Den individfokuseret tænkemåde

Projekt Skulk

Kilde: Haslebo og Lund (2015)

Skole-hjem-samtale bliver en ond spiral, hvor afmagt samskabes

Mors historie

Projekt Skulk

The children's father died, when they were young

My boy cooks dinner, shifts with his brother and sister

My boy is a nice boy. He helps me a lot

Mor

I want my boys to go to school and get an education

The teachers say that my boy makes trouble in school

Due to an accident, I have a lot of pain in my body

I am happy if you help them. I don't know what to do.

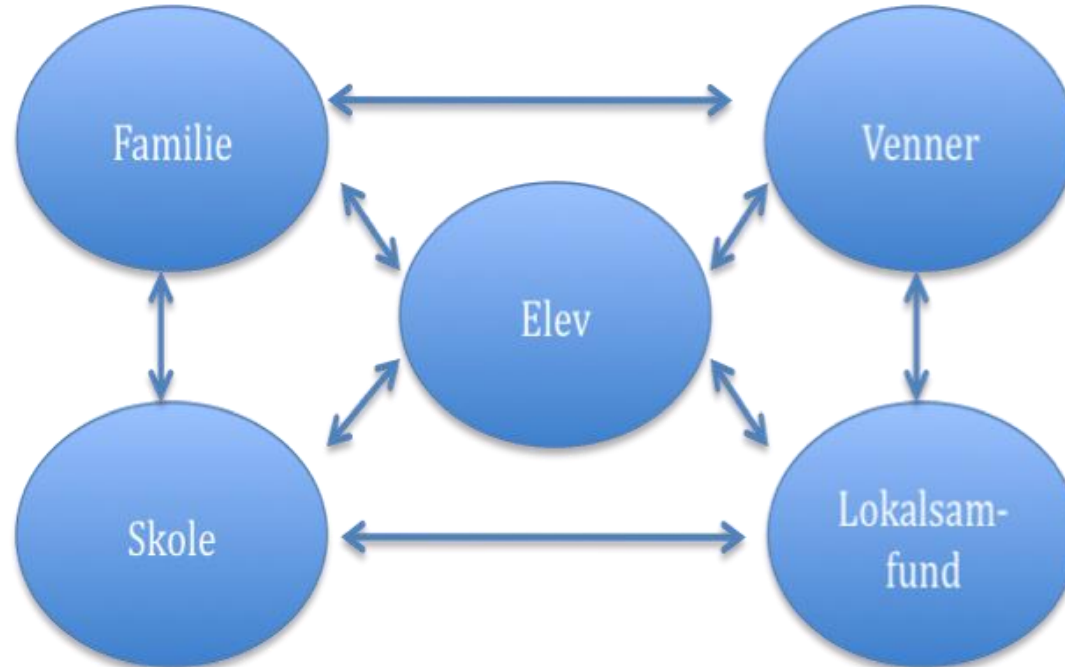
My boy is often sick with Asthma and has to stay home

It is difficult for me to go out

Den relationelle tænkemåde

Projekt Skulk

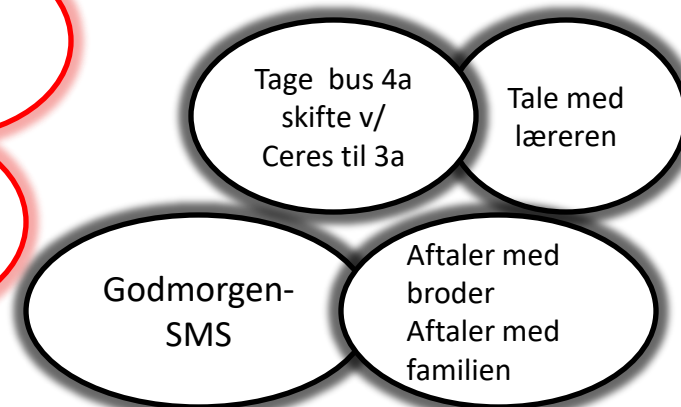
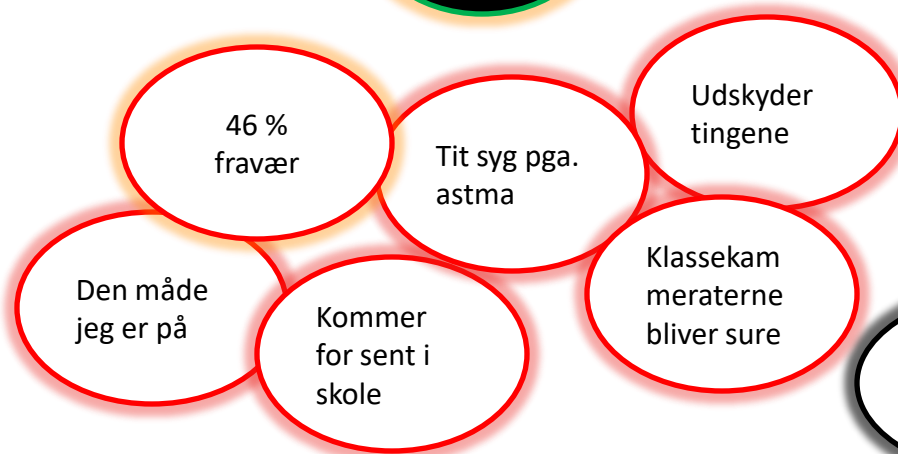
Kilde: Nordahl, (2008:78)

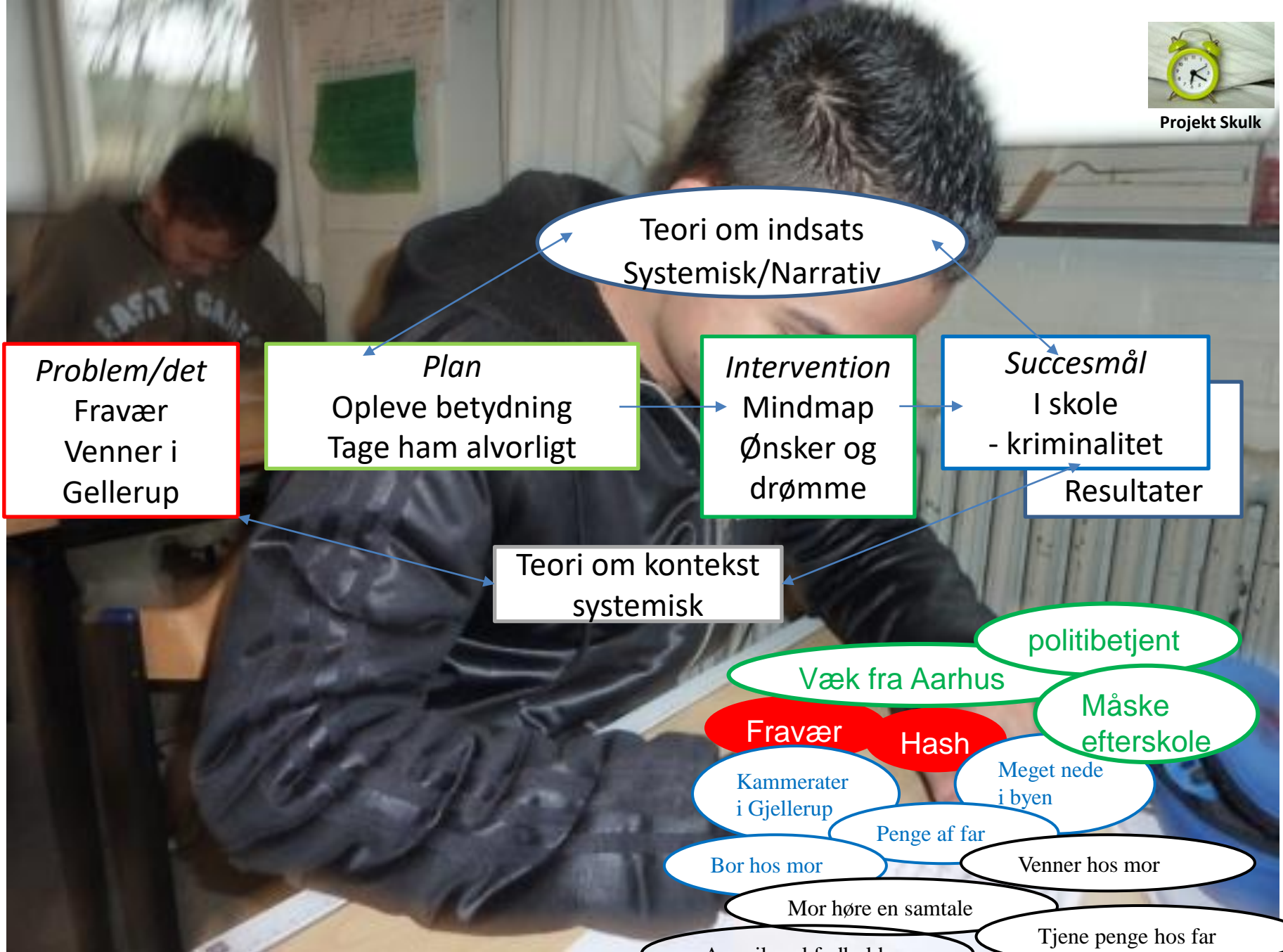
Et systemisk perspektiv

Elevens historie

Projekt Skulk

Teori om indsats
Systemisk/Narrativ

Problem/det
Fravær
Venner i
Gellerup

Plan
Opleve betydning
Tage ham alvorligt

Intervention
Mindmap
Ønsker og
drømme

Successmål
I skole
- kriminalitet

Resultater

Teori om kontekst
systemisk

politibetjent
Væk fra Aarhus

Fravær Hash

Måske
efterskole

Kammerater
i Gjellerup

Meget nede
i byen

Penge af far

Bor hos mor

Venner hos mor

Mor høre en samtale

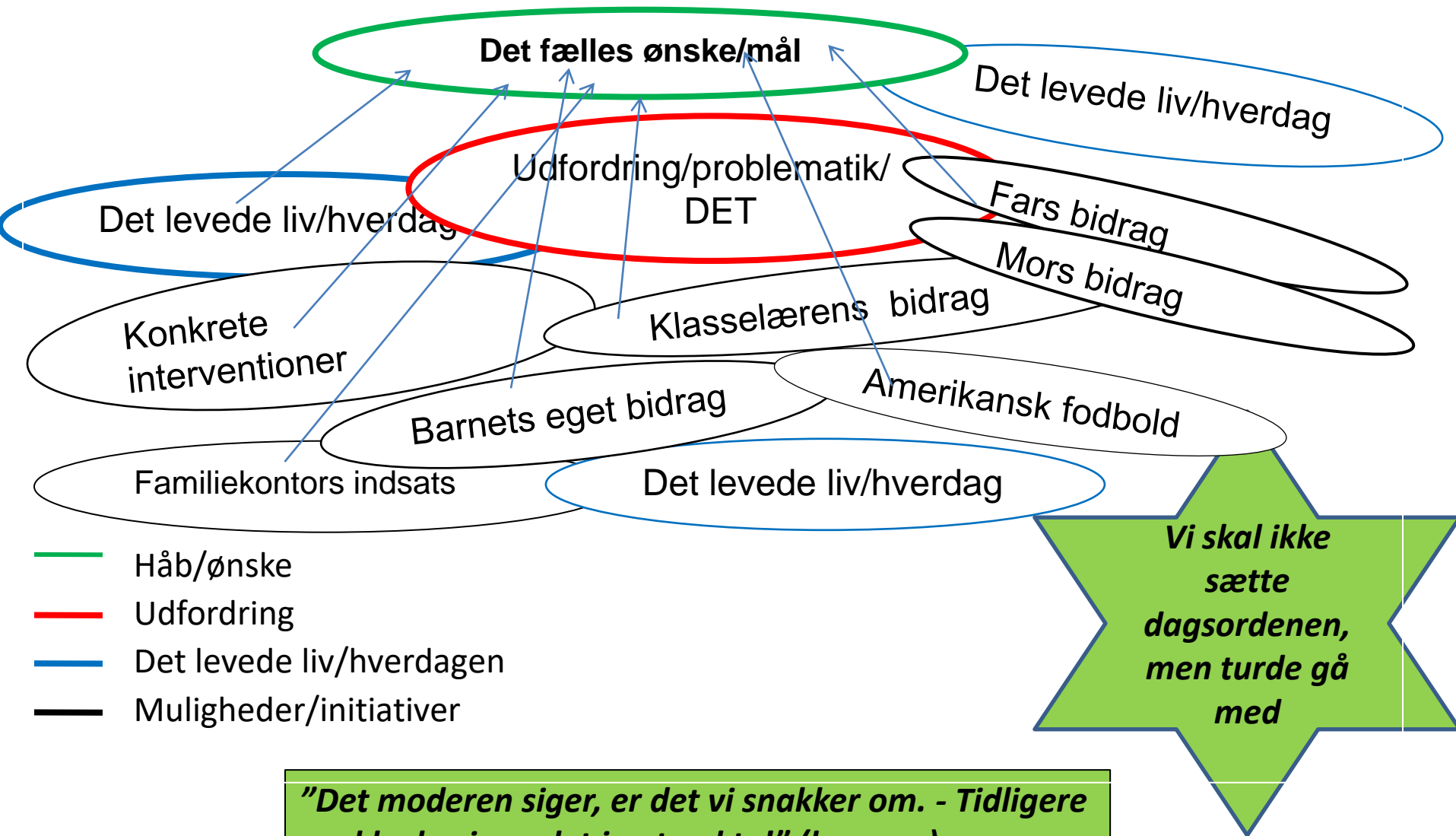
Amerikanskfodbold

Tjene penge hos far

Eksternalisering af drengens problematikker

Projekt Skulk

- Håb/ønske
- Udfordring
- Det levede liv/hverdagen
- Muligheder/initiativer

"Det moderen siger, er det vi snakker om. - Tidligere snakkede vi om det jeg tænkte!" (læreren)

Narrativ vejledning

Projekt Skulk

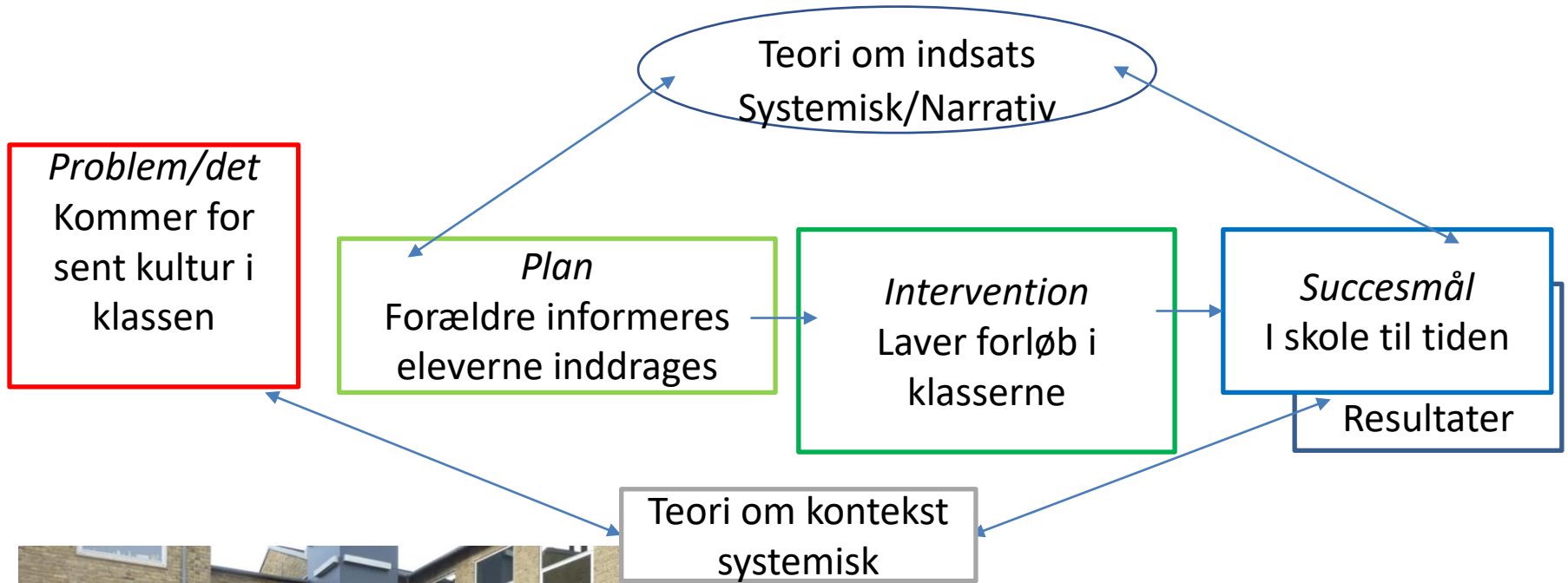
- ✚ Problemet er problemet. Personen er ikke problemet.
- ✚ Eksternalisere problemet (adskille problemet fra personen). Navngiv det.
- ✚ Kortlæg effekten af problemet – udforsk problemets betydning for barnet/den unge og dennes relationer
- ✚ Evaluere effekten af problemets aktiviteter (hvad betyder det for personen at have det problem)
- ✚ Begrunde evalueringen. Hvad synes personen om den virkning problemet har.
- ✚ Alternative historier. Der er altid levede erfaringer, som ikke bliver optaget i historierne . Lyt til åbninger, unikke hændelser, undtagelser og undersøg dem nærmere
- ✚ Samarbejd på at gøre den alternative historie ”tykkere”.
- ✚ Bevidning af den alternative historie
- ✚ Dokumentation – hold fast i fremskridtene

Gruppe og klasse indsats "vi møder til tiden"

Projekt Skulk

- *Have betydning*
- *Agenthed i eget liv*
- *Noget at være sammen om*

Gruppe og klasse indsats "vi møder til tiden"

Projekt Skulk

"Vi møder til tiden" hvad og hvem kan hjælpe?

Projekt Skulk

Konkurrence i alle tre 9. klasser

Projekt Skulk

Konkurrencen var god for fællesskabet

Engagerer eleverne

Man tvinger sig selv til at stå op

Roserunde

Jeg har lagt mærke til, at du har du været her mere end du plejer

Det var hyggeligt

Dejligt med præmier – noget at kæmpe for

Det var ikke præmien, mere at vi stor sammen

Inddrage i planlægning

Ring til dem, som ikke kommer

Galla middag til de klasser, som nedbringer deres fravær til 6% eller derunder
Brunch til de klasser, som nedbringer fraværet med 25%, men ikke når under 6% fravær

Gallamiddag

Projekt Skulk

IT'S OUR NEW POLICY...
IF THE CHILDREN DON'T
TURN UP, THEN THE PARENTS
HAVE TO!

Projekt Skulk

ST THOMAS
COMPREHENSIVE

search ID: for0540

Familieklasse i skolen

Skole-hjem-samarbejdet får helt nye muligheder

Projekt Skulk

Familieklasse i skolen

Projekt Skulk

Vi har opdaget, at vi
tænker forskelligt,
selvom vi kommer
samme sted fra

Vi har aldrig
talt om "det"
på den måde

Det, vi snakker
om, kan bruges
til noget

Hvorfor sove i
klubben, når vi
bor lige ved
siden af?

Jeg er bekymret, min
datter vil i praktik i
militæret, hvorfor
overhovedet praktik?

Tema og dialogmøder med forældre

"Vi er gode sammen" Piger fra 4 klasse

Projekt Skulk

Dagens tema
"Grænser"

Hvad er og hvor
er der grænser?

En af dagens aktiviteter

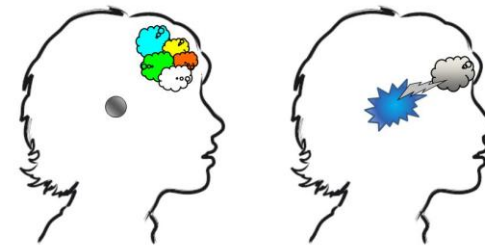
Dialog om tema

Fast program og
ramme hver
gang

Rollespil

Tænkehjernen og Hjernens 112

Oplæg om grænser

Succeshistoriemodel

- Vejen til udvikling går via succes
- Gennem sine egne eksempler bliver den unge sin egen rollemodel
- Dokumentér en alternativ historie, som er under udvikling hos eleven.

Tænk på en "besværlig" elev.

Projekt Skulk

3 personer: Tænk på en "besværlig" elev.

Person 1: Fortæller (4min)

Fortæl en historie om en "besværlig" elev.

- Tænk på et "men" - et eksempel, hvor eleven har gjort/sagt noget, som har været godt.
- Overvej hvad du kan gøre, så den elev kan gøre mere af det, vedkommende gør godt.
- Hvad kan andre gøre for at støtte eleven i at gøre mere af det samme.

Person 2: Bevidner (2 min)

- Hvilke(t) udtryk eller udsagn i den alternative historie fangede din opmærksomhed?
- Hvad tænker du, at den valgte historie antyder om "fortællerens" hensigter/ ønsker/værdier, i forhold til den "besværlige" elev?

Person 3: Bevidner (2 min)

- Hvilke(t) udtryk eller udsagn i den alternative historie fangede **din** opmærksomhed?
- Hvordan kan du bruge det i dit eget arbejdsliv ?

Opsamling (2 min)

Øvelse (10 min)

Erfaringsopsamling fra lærere og pædagoger

Projekt Skulk

Man har opdaget
problemet inden
det er kommet
rigtig langt

Vigtigt at opdage
problemerne nu og
ikke efter
folkeskolen

Rigtig god ide at
adskille problemet
fra personen –
skille tingene ad

Det er jo dét, at du
kommer for sent, vi
skal fokusere på og
ikke dig

Vi har fået ideer og
metoder – og det
er ikke tys tys at
snakke fravær

Det er nemmere for
os, at der er
synlighed og ord på

Det tillidsbånd I har
formået at bygge
op med de ældste
elever er guld værd

Det er en styrke
med den personlige
kontakt og den
personlige samtale

Det har hjulpet at
nuancere billedet af
eleverne – så vi
bedre kan møde dem
og forstå dem

Godt med et
gruppeforløb for 4.
klasse. Det kan vi
godt bruge fremover

Pigerne har haft
rigtig god gavn af
pigegruppen

"JEG KOMMER OGSÅ I MORGEN"

PROJEKT SKULK – INSPIRATION TIL SKOLER, LÆRERE OG
VEJLEDERE TIL HÅNDTERING AF SKOLEFRAVÆR

INSPIRATIONSHÆFTET BYGGER PÅ ERFARINGER OPSAMLET GENNEM PROJEKT SKULK OG ER
SKREVET AF PROJEKTLEDER JANNE HJORT.

Projekt Skulk

Skolefravær nedbragt med
30 % for målgruppen og
20% for resten

Udviklet metoder til
forebyggelse og
nedbringelse af skolefravær

Metodehæfte til håndtering
af skolefravær

Tak for jeres opmærksomhed

Vi ønsker jer held og lykke med at fremme fremmødet
Vi håber at I er blevet inspireret. Venlig hilsen

Projekt Skulk

Janne Hjort

Cand.soc. og socialrådgiver

Familiecentret i Aarhus
Kommune

jhjo@aarhus.dk

Ulla Kjær Rytter

Socialpædagog og familieterapeut

Børnecentret ved Vuggestedet i
Aarhus Kommune

Ulkr@aarhus.dk